

A megfigyelő film

Direct cinema

- ◉ 30 évvel a világválság után
- ◉ Új dokumentarista generáció
- ◉ Hollywooddal szemben definiálták magukat és a propaganda filmkészítéssel szemben
- ◉ A cinema direct alapját olyan hipotézisek képezik mint a technológia szerepe, a közvet(ítet)lenség (immediacy) és a mediáció
- ◉ Vitatott irányzat: etikai szempontból és az objektivitásról alkotott előfeltevései miatt

- ◉ A korábbi dokfilmek túl autoriter, megtervezett módon viszonyultak a társadalmi valósághoz
- ◉ Ellenreakció: előtérbe kerül a „nem kontrollált mozi”, az egyedi, *ad hoc* tapasztalatok, a semlegesség esztétikája

A megfigyelő filmek képei

- ◉ Szinkronizált hang, hosszú beállítás, kézikamerahasználat
- ◉ A kamera a profilmikusra reagál és nem fordítva
- ◉ Thomas Waugh: „a kép fetisizálása”, „az artikuláció hiányának a dicsőítése”
- ◉ Bill Nichols: „magical template of verisimilitude” – ez a valószerűség hatás elrejtje a retorikai fogásokat és a klasszikus kontinuitás működését

A felvétel ideje

- ◉ A filmkészítést előkészítő mozzanatok: kutatás, forgatókönyv, próba
- ◉ A filmezés utáni mozzanatok: narráció, montázs, hangsáv
- ◉ Megtagadják ezeket: ehelyett minden a felvétel készítésének a mozzanatába koncentrálódik
- ◉ Az operatőr és a hangos találkozása a film alanyával – ez a legfontosabb mozzanata filmkészítésnek

Nézők szerepe

- Frederick Wiseman: „the way I try to make a documentary is that there is no separation between the audience watching the film and the events in the film. It is like the business of getting rid of the proscenium arch in the theater...”
- „Puszta megfigyelés” – de mégis vannak textuális markerek, amelyek a valószerűséget jelölik ebben az irányzatban
- A valóság itt is megkonstruált, csak másként mint a propagandafilmben
- A valóság csak egy retorikai mozzanat/alakzat

- Elutasítja az utólagos narrációt
- „to show instead to tell”
- Az egyedi esemény vs. Absztrakció
- Elutasítják a nyelvet
- Albert Maysles: „I don't see frankly, trying to make a film to create better understanding. Our motivations for making films aren't intellectual ones”
- Wiseman: “I personally have horror of producing propaganda to fit any kind of ideology other than my own view...”

A megfigyelő film konvencionálisitása

- ◉ „In the sequence-shot, reality is revealed according to parameters that appear to be rather more its own, and less invented, than is the case in narrative situations codified by classical editing”

Nyitott művek

- ◉ Szociológiai háttere volt ennek az iskolának: Wiseman pl. az amerikai élet természetrajzát akarta elkészíteni filmjeivel
- ◉ A kész filmek: elemzés előtt álló adatok, amiket a napló helyett kamerával jegyzetelő filmes készített
- ◉ Az egyedi nem hamisítható, ha nem általánosítanak
- ◉ Gyakran kerül a kamera intimitásba a lefilmezettel, fizikai közelség
- ◉ a nézőnek kell ítélnie a látottak fölött

Karakterek

- ◉ Jól körülhatárolható, definiálható társadalmi szerepeket megélt emberek: Kennedy, Jane Fonda, Marlon Brando, Beatles, autóversenyző, ajtóról ajtóra járó árus
- ◉ Előre definiált identitások, amiket a filmes dekonstruál
- ◉ A Zoom használata – a pszichológizálás formai megfelelőjének tekinthető
- ◉ Performanszokat filmeznek: valamilyen közönségnek szánt viselkedésmódokat, rutinokat követnek a direct cinemasok: pl. *High School*,
- ◉ Lelepleződik a társadalmi szerepjáték